

РЕШЕНИЕ

№ 26091

гр. София, 26.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 26.06.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Ралица Рачкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1478** по описа за **2026** година
докладвано от съдия Димитрина Петрова, и за да се произнесе взе предвид
следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс
(АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).
Образувано е по касационна жалба на „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на
управление: [населено място], [улица], представлявано от управителя З. С. Р., чрез адв. Т. Т.,
срещу Решение № 4334/30.11.2025г., постановено по АНД № 20251110204893 по описа за 2025г.
на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 105-ти състав, с което е потвърдено
Наказателно постановление № 006995 от 28.02.2025г., издадено от председателя на Комисията за
защита на потребителите, с което на касатора за две отделни нарушения на чл. 10а, ал. 2 от Закона
за потребителския кредит (ЗПК), на основание чл. 45 от ЗПК са наложени две имуществена
санкции, всяка в размер на 3000 лв., или общо 6000 лв.

В касационната жалба се поддържа, че въззивното решение е неправилно, постановено при
нарушение на материалния закон, при съществени нарушения на процесуалните правила и при
необоснованост. Навеждат се доводи, че съдът неправилно е квалифицирал начислените такси
като такива, свързани с усвояване и управление на кредита по смисъла на чл. 10а, ал. 2 ЗПК, като
се поддържа, че таксата за „бързо разглеждане“ представлява възмездна допълнителна услуга с
организационен характер, предоставяна по избор на потребителя, извън задължителните законови
изисквания. Твърди се, че кредиторът има право да формира самостоятелна ценова политика и да
предлага различни пакети услуги, включително ускорено разглеждане на кредитни заявления
срещу възнаграждение. Поддържа се още, че анексите за удължаване на срока на кредита също

представляват самостоятелно договорени услуги, възникващи по инициатива на клиента при промяна на неговата платежоспособност, поради което не следва да се третира като управление на кредита по смисъла на закона. Възразява се и срещу извода за липса на яснота относно характера на таксите и тяхната включимост в общите разходи по кредита. Искане за отмяна на въззивното решение и на потвърденото с него наказателно постановление.

В съдебно заседание касаторът „ВИВУС.БГ“ ЕООД, редовно призован, се представлява от адв. С.. Претендират се разноски.

Ответникът по касационната жалба, се представлява от юрк. М.. Претендират се разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Съдът, като обсъди доводите на страните, събраните по делото доказателства и извърши проверка на обжалваното решение в пределите на чл. 218 АПК, приема за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срок, от надлежна страна и срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт.

От фактическа страна Софийски районен съд е приел за безспорно установено, че при извършена проверка на 14.11.2024г. от служители на Комисията за защита на потребителите в обект на „ВИВУС.БГ“ ЕООД са изискани и проверени документи, включително договор за потребителски кредит № [ЕГН] от 19.08.2024г., с предоставена сума 1200 лв., както и свързаните с него анекси. Въз основа на представените документи е установено, че дружеството е начислило такса за „бързо разглеждане на кредитно искане“, както и такси по два анекса за удължаване на срока на кредита, с които срокът е увеличен с по 30 дни срещу допълнително възнаграждение.

Съставен е АУАН № 006995, въз основа на който е издадено оспореното Наказателно постановление № 006995 от 28.02.2025г., с което на дружеството са наложени две отделни имуществена санкции по 3000 лв. за нарушения на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

Софийски районен съд е потвърдил наказателното постановление, като е приел, че административнонаказателното производство е законосъобразно проведено, АУАН и НП съдържат всички изискуеми реквизити по чл. 42 и чл. 57 ЗАНН, не са допуснати съществени процесуални нарушения и нарушенията са доказани по несъмнен начин от събраните писмени и гласни доказателства.

Въззивният съд е приел, че таксата за „бързо разглеждане“ е свързана с действия по оценка на кредитоспособността и обработка на заявлението, които съставляват задължителен етап от процедурата по отпускане на кредита по чл. 16 ЗПК, поради което не представлява самостоятелна услуга. По отношение на анексите е прието, че удължаването на срока на кредита представлява действие по управление на кредитното правоотношение, което не може да бъде обект на допълнително възмездяване, тъй като заобикаля забраната на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

Настоящият касационен състав изцяло споделя фактическите констатации и правните изводи на въззивния съд, като намира същите за правилни, законосъобразни и обосновани, формирани при пълно и всестранно обсъждане на събраните по делото доказателства и при правилно приложение на материалния закон.

По отношение на законосъобразността на административнонаказателното производство съдът намира, че не са допуснати съществени процесуални нарушения при съставяне на АУАН и издаване на наказателното постановление. Нарушенията са индивидуализирани в достатъчна степен – посочени са дата, място, обстоятелства на извършване, механизъм на деянието, както и нарушените правни норми. В този смисъл изискванията на чл. 42 и чл. 57 ЗАНН са спазени, като не е налице неяснота на обвинението или ограничаване на правото на защита на наказаното дружество.

Следва да се подчертае, че изискването за пълно описание на нарушението в административнонаказателните актове не означава изчерпателно изброяване на всички фактически детайли, а ясно очертаване на състава на нарушението и поведението, което се вменява. В конкретния случай това изискване е изпълнено, тъй като както в АУАН № 006995, така и в НП № 006995 от 28.02.2025г. са изложени достатъчно конкретни факти, позволяващи на санкционираното лице да разбере в какво се състои нарушението и срещу какво следва да организира защитата си.

Разпоредбата на чл. 10а, ал. 2 ЗПК въвежда императивна забрана кредиторът да изисква такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Тази норма е израз на засилена защита на потребителя като по-слаба страна в правоотношението и има за цел да предотврати практики по изкуствено раздробяване на цената на кредита чрез въвеждане на допълнителни такси за дейности, които са неразделна част от основната услуга по кредитиране. В този контекст правилно районният съд е приел, че таксата за „бързо разглеждане“ не представлява самостоятелна, отделна и независима услуга. Оценката на кредитоспособността, обработката на кредитното заявление и изготвянето на индивидуално кредитно предложение са задължителни действия на кредитора, произтичащи пряко от чл. 16 ЗПК и чл. 5 ЗПК, и представляват част от нормативно установената процедура по предоставяне на кредит. Те не могат да бъдат изведени като отделна търговска услуга, тъй като са предпоставка за самото възникване на кредитното правоотношение.

Дори когато кредиторът въвежда вътрешна организация за „ускорено обслужване“, това не променя правната природа на извършваните действия – те остават част от процеса по кредитиране и не могат да бъдат трансформирани в отделен платен продукт, без това да противоречи на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

По отношение на анексите за удължаване на срока на кредита, правилно е прието, че същите представляват действия по управление на кредитното правоотношение. Управлението на кредита включва всички последващи изменения на условията по договора, включително отсрочване, разсрочване и удължаване на срока за погасяване. Тези действия пряко засягат начина на изпълнение на задължението и не могат да бъдат третираны като отделна услуга, различна от самото кредитно правоотношение.

Допълнителното възнаграждение за удължаване на срока по същество представлява допълнително оскъпяване на кредита, което заобикаля забраната на закона и води до увеличаване на общата цена на кредита извън предвидените в ЗПК елементи. Поради това правилно е прието, че тези такси попадат в обхвата на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

Неоснователни са и възраженията на касатора за неправилна преценка на доказателствата. Въззивният съд е извършил цялостен анализ на събраните писмени доказателства – договор, анекси, констативни протоколи и административната преписка, като е формирал изводи, които се основават на тяхната съвкупна оценка, съгласно принципите на свободната съдебна преценка.

Неоснователни са доводите на касатора, че включването на тези такси в общите условия легитимира тяхното събиране. Общите условия, включително тарифите на кредитора, имат договорен характер, но не могат да дерогират норми от императивен характер. Включването на забранени от закона такси в общи условия не ги прави валидни, нито изключва административнонаказателната отговорност. Обратно – именно системното им включване в общи условия обосновава извод за установена търговска практика, която заобикаля закона.

По отношение на размера на наложените санкции съдът намира, че правилно районният съд е приел, че административнонаказващият орган е определил същите в предвидения от закона минимален размер за всяко от нарушенията. Съгласно чл. 45 от ЗПК за нарушения от процесния

вид е предвидена имуществена санкция в определен диапазон, като в случая са наложени санкции именно в минималния размер от 3000 лв. за всяко нарушение.

Определянето на санкциите в минимален размер сочи, че административнонаказващият орган е съобразил тежестта на нарушенията и липсата на основания за допълнително смекчаване под законовия минимум. Минималният размер на санкцията изразява законодателната оценка за най-леката наказуема форма на съответното нарушение и при липса на изключителни смекчаващи обстоятелства не съществува основание за по-нататъшна редукция.

Съдът не споделя и довода за липса на обществена опасност или за маловажност на нарушенията. Нарушенията засягат основни обществени отношения, свързани с прозрачността на потребителското кредитиране и защитата на икономическите интереси на потребителите, поради което не могат да бъдат квалифицирани като маловажни по смисъла на чл. 28 ЗАНН.

С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира, че въззивното решение е валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон и при липса на съществени процесуални нарушения, поради което следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и на основание чл. 63д, ал. 4 и ал. 5 от ЗАНН на ответника по касация следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 67 евро съгласно чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София-град, XXVII-ми касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4334/30.11.2025г., постановено по АНД № 20251110204893 по описа за 2025г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 105 състав.

ОСЪЖДА „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от управителя З. С. Р., да заплати на Комисията за защита на потребителите, на основание чл. 63д, ал. 4 и ал. 5 от ЗАНН, юрисконсултско възнаграждение в размер на 67 /шестдесет и седем/ евро.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: